

Laidiens: 24.02.2006., Nr. 33

Ministru kabineta noteikumi Nr.102

Rīgā 2006.gada 7.februārī (prot. Nr.7 16.§)

Noteikumi par ločiem

Izdoti saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 34.panta trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā Latvijas ostās tiek sniegti loču pakalpojumi, kā arī loču apmācības, sertifikācijas un kvalifikācijas pārbaužu kārtību.

2. Loča uzņemšanas kārtība uz kuģa un kuģa atstāšanas kārtība, kā arī loča aprīkojums atbilst 1974.gada Starptautiskās konvencijas par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras (turpmāk — SOLAS konvencija) V nodaļas 23.noteikuma prasībām. Kārtību, kādā loci uzņem uz kuģa un kādā viņš atstāj kuģi, nosaka attiecīgās ostas noteikumos.

3. Par loci var būt persona, kura atbilst šādām prasībām:

3.1. Liepājas, Rīgas un Ventspils ostā — personai ir kuģu vadītāja kvalifikācija, kas atbilst 1978.gada Starptautiskās konvencijas par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (ar grozījumiem) (turpmāk — STCW konvencija) II/2 noteikuma prasībām, un divu gadu darba stāžs (vismaz sardzes stūrmaņa amatā) uz kuģiem, kuru bruto tilpība (BT) ir lielāka par 3000;

3.2. Latvijas ostās, kas nav minētas šo noteikumu 3.1.apakšpunktā, — personai ir kuģa kapteiņa kvalifikācija, kas atbilst STCW konvencijas II/3 noteikuma prasībām, vai augstāka;

3.3. persona ir saņēmusi medicīnas komisijas atzinumu par atbilstību darbam uz kuģa jūrā kuģa vadītāja vai loča amatā (ja locis atgriežas darbā pēc slimības vai traumas, kas ietekmē medicīnisko atzinumu, viņam veic atkārtotu medicīnisko pārbaudi);

3.4. personai ir valsts akciju sabiedrības "Latvijas Jūras administrācija" (turpmāk — Latvijas Jūras administrācija) Jūrnieku reģistra (turpmāk — Latvijas Jūrnieku reģistrs) izsniegta radiotelefonista apliecība vai Globālās jūras negadījumu un drošības sistēmas (turpmāk — GMDSS) operatora kompetences sertifikāts;

3.5. personai ir loča sertifikāts.

II. Loča pakalpojumu izmantošana

4. Ja attiecīgās ostas noteikumos nav noteikti stingrāki ierobežojumi, loča pakalpojumu izmantošana ostā ir obligāta šādiem kuģiem:

4.1. kuģiem ar bīstamām vai piesārņojošām kravām (ieskaitot nedegazētus tankkuģus balastā);

4.2. kuģiem, kuru bruto tilpība atbilstoši 1969. gada Starptautiskajai konvencijai par kuģu tilpības mērīšanu ir 700 vai lielāka.

5. Loča pakalpojumus drīkst neizmantot šādi kuģi:

5.1. Latvijas Republikas Jūras spēku kuģi;

5.2. Latvijas Kuģu reģistrā reģistrētie valsts dienestu kuģi;

5.3. ostā strādājošie tehniskās flotes un palīgflotes kuģi;

5.4. kuģi, kuru kapteinis ir saņēmis šajos noteikumos noteiktajā kārtībā izsniegtu sertifikātu par atbrīvošanu no pienākuma izmantot loča pakalpojumus.

6. Ārvalstu karakuģu, dienesta kuģu, mācību, sporta vai labdarības misiju kuģu atbrīvošanu no pienākuma izmantot loča pakalpojumus nosaka attiecīgās ostas noteikumi.

7. Saskaņā ar Likuma par ostām 17. panta otro daļu īpašos apstākļos (piemēram, stiprs vējš vai viļņošanās, ierobežota redzamība, avārijas situācija ostā) ostas kapteinis ir tiesīgs jebkuram kuģim dot rīkojumu par loča pakalpojumu obligātu izmantošanu.

8. Loča pakalpojumu pasūtīšanas kārtību, kā arī radiosakaru lietošanas kārtību nosaka attiecīgās ostas noteikumos.

9. Loča pakalpojumu sniegšanas laikā darba valoda uz kuģa komandtiltiņa ir latviešu vai angļu valoda vai cita valoda pēc vienošanās ar kuģa kapteini.

III. Loča amata apguve

10. Persona, kura uzsāk loča amata apguvi (turpmāk — māceklis), atbilst šo noteikumu attiecīgi 3.1. vai 3.2. apakšpunktā un 3.3. apakšpunktā minētajām prasībām. Personu loča amata apguvei un darbam ostā izvirza ostas kapteinis.

11. Mācekļus apmāca un sagatavo kvalifikācijas pārbaudei Liepājas, Rīgas un Ventspils ostas kuģu satiksmes dienestā. Pāvilostas ostas mācekļus apmāca Liepājas kuģu satiksmes dienestā, Rojas, Mērsraga, Lielupes, Skultes un Salacgrīvas ostas mācekļus — Rīgas ostas kuģu satiksmes dienestā.

12. Mācekļa apmācība ilgst ne vairāk kā sešus mēnešus. Apmācībā ir teorētiskā un praktiskā daļa:

12.1. teorētisko daļu māceklis apgūst pats saskaņā ar loču zināšanu pārbaudes programmu (1. pielikums);

12.2. praktisko daļu māceklis apgūst, stažējoties uz kuģiem ostas kapteiņa norīkota loča vadībā.

13. Praktiskā apmācība ilgst vismaz trīs mēnešus, bet māceklim, kas pretendē uz mazās ostas vai kuģu remonta rūpnīcas loča amatu, — vienu mēnesi. Praktiskās apmācības laikā māceklis:

13.1. apgūst loča pakalpojumu sniegšanu dažādu tipu kuģiem, to komandtiltiņa resursu izmantošanas iespējas, lai prastu lietot kuģu tehniskos līdzekļus;

13.2. apgūst darbības modeli dažādās situācijās — kuģim atrodoties šaurā kanālā vai fārvaterā, normālā režīmā, avārijas situācijā (piemēram, ja pārstāj darboties stūres iekārta, apstājas kuģa galvenais dzinējs, pārtrūkst velkoņa trose, sabojājas radars vai citas īpaši svarīgas kuģa iekārtas vai automātiskās ierīces).

14. Praktiskās apmācības laikā māceklis kārto prakses žurnālu brīvā formā. Prakses žurnālā norāda šādu informāciju:

14.1. kuģa vārds, izmēri, datums, kad sniegts loča pakalpojums, maršruts;

14.2. apstākļi, kādos sniegts loča pakalpojums, situāciju apraksts;

14.3. loča instruktora komentāri, uzvārds un paraksts.

15. Ierakstus prakses žurnālā apstiprina attiecīgās ostas kapteinis.

16. Māceklis, kas pretendē uz Liepājas, Rīgas vai Ventspils ostas loča amatu, attiecīgās ostas kuģu satiksmes vadības centrā stažējas kuģu satiksmes vadības operatora mācekļa (stažiera) statusā vismaz 72 stundas saskaņā ar attiecīgās ostas kapteiņa apstiprinātu grafiku.

IV. Loču kvalifikācijas komisija un kvalifikācijas pārbaudes

17. Latvijas Jūras administrācija apstiprina loču kvalifikācijas komisiju (turpmāk — komisija). Komisijas priekšsēdētājs ir Latvijas Jūras administrācijas pārstāvis. Komisijas sastāvā iekļauj attiecīgās ostas (Rīgas, Ventspils vai Liepājas) kapteini, kuģu satiksmes dienesta vadītāju, citus ostas kapteiņa dienesta darbiniekus pēc attiecīgās ostas kapteiņa ieteikuma un Latvijas Loču asociācijas pārstāvi pēc šīs asociācijas valdes ieteikuma.

18. Pāvilostas ostas mācekļus un ločus pārbauda Liepājas ostas komisija, bet Rīgas jūras līča ostu (Engures, Lielupes, Mērsraga, Rojas, Salacgrīvas un Skultes) ločus un mācekļus — Rīgas ostas komisija. Komisijas sastāvā iekļauj attiecīgi Pāvilostas vai konkrētās Rīgas jūras līča ostas pārvaldes amatpersonu, kas ir atbildīga par kuģošanas drošību šajā ostā.

19. Pirms mācekļa vērtēšanas komisija pārlicinās, vai ir iesniegts attiecīgās ostas kapteiņa ziņojums Latvijas Jūras administrācijai par mācekļa apmācību, kā arī šo noteikumu 3.3. un 3.4.apakšpunktā minētie dokumenti un ir aizpildīts prakses žurnāls.

20. Komisija veic šādas kvalifikācijas pārbaudes:

20.1. mācekļa zināšanu pārbaudi;

20.2. loča kārtējo kvalifikācijas pārbaudi;

20.3. loča ārpuskārtas kvalifikācijas pārbaudi.

21. Kvalifikācijas pārbaudes komisija veic saskaņā ar loču zināšanu pārbaudes programmu.

22. Loča kārtējo kvalifikācijas pārbaudi komisija veic reizi piecos gados.

23. Loča ārpuskārtas pārbaudi komisija veic, pamatojoties uz ostas kapteiņa iesniegumu Latvijas Jūras administrācijai, šādos gadījumos:

23.1. ir noticis šo noteikumu, attiecīgās ostas noteikumu, loča amata instrukcijas pārkāpums vai nav ievērots ostas kapteiņa rīkojums;

23.2. loča pakalpojumu sniegšanas laikā ir noticis jūras negadījums;

23.3. loča darbā bijis vairāk nekā 11 mēnešu pārtraukums.

24. Komisija, veicot loča kārtējo vai ārpuskārtas kvalifikācijas pārbaudi, pārliecinās, vai viņam ir šo noteikumu 3.punktā minētie dokumenti, kā arī ņem vērā viņa iepriekšējo darbību loča amatā.

V. Loča kvalifikācijas pārbaudes protokols

25. Šo noteikumu 20.punktā minēto pārbaucēju rezultātus komisija ieraksta loča kvalifikācijas pārbaudes protokolā (turpmāk — protokols) (2.pielikums).

26. Komisija protokolā norāda loča pakalpojumu sniegšanas rajonu, pamatojumu, ja loča kvalifikācija neatbilst noteiktajām prasībām, vai ierobežojumus, ja tādi ir.

VI. Loča sertifikāts

27. Pēc protokola saņemšanas Latvijas Jūrnieku reģistrs attiecīgi:

27.1. izsniedz loča sertifikātu (3.pielikums);

27.2. pagarina loča sertifikāta derīguma termiņu;

27.3. anulē loča sertifikātu.

28. Loča sertifikāta derīguma termiņš ir pieci gadi. Ik pēc pieciem gadiem sertifikāta derīguma termiņu var pagarināt uz pieciem gadiem.

29. Pamatojoties uz Latvijas Jūrnieku reģistra izsniegto loča sertifikātu, apgūtajām praktiskajām iemaņām un darba pieredzi, attiecīgi Liepājas, Rīgas vai Ventspils ostas kapteinis nosaka kuģus (kuģu tipu, izmērus un aprīkojumu), kādiem locis sniedz loča pakalpojumus.

VII. Loča kvalifikācijas paaugstināšanas un atjaunošanas programma

30. Katrs locis ne retāk kā reizi piecos gados paaugstina kvalifikāciju saskaņā ar loču kvalifikācijas paaugstināšanas un atjaunošanas programmu (4.pielikums).

31. Attiecīgās ostas pārvalde nodrošina šo noteikumu 30.punktā minētās prasības izpildi, ņemot vērā ostas īpatnības.

VIII. Loča pienākumi un tiesības

32. Pildot loča amata instrukcijā noteiktos pienākumus, locis:

32.1. sniedz loča pakalpojumus, kuģiem ieejot ostā, izejot no ostas, pārtauvojoties ostā, noenkurojoties, paceļot enkuru, kuģu pietauvošanās un attauvošanās laikā pie piestātnēm, reida mucām un citiem objektiem;

32.2. atrodas uz kuģa un sniedz kuģa kapteinim nepieciešamo informāciju, lai nodrošinātu kuģošanas drošību. Locis pilda minēto pienākumu, kamēr kuģis nokļūst drošībā, ja viņu nenomaina cits locis;

32.3. veicot darba pienākumus uz kuģa, lieto darba valodu saskaņā ar šo noteikumu 9.punktu, bet, ja rodas nesaprašanās vai pārpratumi, izmanto Starptautiskās Jūrnieceības organizācijas rezolūcijā A.918 (22) "Starptautiskās Jūrnieceības organizācijas standarta sazināšanās frāzes jūrā" noteiktās standarta sazināšanās frāzes;

32.4. ziņo kuģu satiksmes dienestam vai ostas kapteinim (ja ostā nav kuģu satiksmes dienesta) par jebkurām izmaiņām loča pakalpojumu sniegšanas rajonā, kas var ietekmēt kuģošanas drošību (piemēram, dziļums, navigācijas līdzekļu un sistēmu darbība);

32.5. ziņo kuģu satiksmes dienestam vai ostas kapteinim (ja ostā nav kuģu satiksmes dienesta) par katru ostas noteikumu neievērošanas vai pārkāpuma gadījumu, ko pieļāvis kuģu satiksmes dalībnieks, kā arī par avārijas gadījumiem un incidentiem;

32.6. veicot loča pienākumus, nēsā attiecīgās ostu pārvaldes izsniegtu loča žetonu, un viņam ir klāt loča sertifikāts;

32.7. apmācot mācekli, sniedz viņam nepieciešamās praktiskās zināšanas, kā arī veicina viņa teorētisko zināšanu apguvi;

32.8. ziņo kuģu satiksmes dienestam un ostas kapteinim par jebkuru starpgadījumu ar kuģi;

32.9. sniedz kuģim nepieciešamo informāciju par kuģošanas drošību;

32.10. atbilstoši kompetencei nodrošina kuģošanas drošību, cilvēku dzīvības un jūras vides aizsardzību;

32.11. nekavējoties ziņo kuģu satiksmes dienestam vai ostas kapteinim, (ja ostā nav kuģu satiksmes dienesta), ja kuģa kapteinis neņem vērā loča ieteikumus. Minētajā gadījumā locis turpina pildīt loča pienākumus līdz brīdim, kad kuģis ir beidzis plānoto operāciju un nokļuvis drošībā;

32.12. uzkāpjot uz kuģa, kā arī nokāpjot no tā, ja kuģis atrodas jūrā, uzvelk glābšanas vesti, kā arī ievēro darba drošības noteikumus;

32.13. atsakās uzkāpt uz kuģa vai nokāpt no tā, ja loča traps un aprīkojums neatbilst *SOLAS* konvencijas V daļas 23.noteikuma prasībām. Šādos gadījumos locis informē par to kuģu satiksmes dienestu vai ostas kapteini (ja ostā nav kuģu satiksmes dienesta). Minētās personas par incidentu informē Latvijas Jūras administrāciju.

33. Locim ir šādas tiesības: